

Forfatter: Berzelius, Jöns Jacob

Titel: BREV TIL: Forchhammer, Johan Georg FRA: Berzelius, Jöns Jacob (1844-10-11/1845-10-11)

Citation: Berzelius, Jöns Jacob: "BREV TIL: Forchhammer, Johan Georg FRA: Berzelius, Jöns Jacob (1844-10-11/1845-10-11)", i *Breve til og fra J. G. Forchhammer*, H.H. THIELES BOGTRYKKERI, s. 24. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002242673-000-shoot-L0022426730000012.pdf> (tilgået 28. juni 2024)

Anvendt udgave: Breve til og fra J. G. Forchhammer

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

12.

Till Herr Professoren och Riddaren Forchhammer

i
Köpenhamn

Stockholmd. n. Oct. 1844 [NB. er 1845].

Högaktade Herr Professor!

För Herr Professorens vänskapsfulla skrifvelse af den n.Sept. tackar jag på det förbindligaste. De deri meddelade underrättelserna om Hafsvattnets sammansättning finner jag så serdeles interessanta, att jag tagit mig den friheten att meddela dem till Vet. Akademien²⁹), som anmodet mig att införa dem i Akademiens Bulletin för denna sammankomst, hvartill jag också ansett mig hafva Herr Professorens consensus præsumptivus. Det är et ganska fiffigt påhitt att jemföra chlorhalten i hafsvatten från olika ställen, hvarigenom man på engång lätt och noggrannt får kännedom om den olika salthalten. Anmärkningsvärd är och den iagttagna omständigheten att hafsvattnets talkhalt ger anledning till ersättning af kalkhalten, som skaldjuren visserligen i ett större förhållande årligen derur afsöndra än hvad som torde kunna ersättas af flodernas i hafvet fallande vatten.

Min hälsa blev Gudskelof mycket återställed genom den brunnskur jag i sommer gorde vid Carlsbad³⁰) och den goda verkan deraf fortfar ännu, utan att jag haft någon egentlig känning af den annars så kritiska perioden i höstdagjemningen. —

Då jag i somras besökte Leipzig, hvars Laboratorium öfverträffar allt hvad på andre ställen finnes i denna väg och gör Erdmann³¹) en oförgängelig ära, visade mig denna och Marchand³²) der ett försök af De lar i ve³³) öfver Schönbeins³⁴) Ozon, som jag här skall berätta, emedan jag till denna stund icke funnit det omtaladt i någon periodisk skrift. De utvecklade syrgas af smält chlor-s. 25syradt kali och ledde derigenom en ström af små electriska gnistor emellan tvenne platinaspetsar, från en liten electrisk machin, hvaraf syrgasen förvandlades till ozongas, igenkänlig af lukten, af förmågan att blåna jodkaliumhaltigt stärkelseklister och at oxidera fint fördeladt, på våta vägen reduceradt, men torrt, silfver. Den af Schönbeins långa skrifter invecklade frågan om naturen af Ozon, är således nu afgord och det är en allotropisk modification af syrgas, som af electriciteten frambringas. Jag förespår att vi förr eller sednare få lära känna en sådan äfven af qväfgas, hvori denne, utträdd ur sitt indifferentia tilstånd, sådan vi hittills känna den i luften, med lätthet frambringar ammoniak och andra föreningar, hvaraf mången gåta i de lefvande kropparnes kemi blir löst. Marchand har sedan i Bret underrättat mig om ett annat serdeles merkvärdigt försök: Om färsk galla blandas med socker upplöst i litet vatten, och lemnas emellan + 30° och 35°, så upkommer en jäsning, hvarvid kolsyregas utvecklas, men ingen alkohol bildas, och ur den så jästa vätskan utdrager sedan ether saponifiabelt fett, till omkring 5 gånger den quantitet som gallan ursprungligt innehåller. Det är ju en vacker lösning af frågan om fett kan bildas i djurens kroppar.

Uprigtig tillgifvenhet

JAC. BERZELIUS.